

תאריך עדכון: 1.6.23__

שם מחלקה:

ביה"ס ללימודי יסוד ביהדות

שם ומספר הקורס:

היחסים בין היהודים לבין הנוצרים בתקופת המשנה

והתלמוד

04-010-95

שם הקורס באנגלית:

The Relations between Jews and Christians in Talmudic Period

שם המרצה: ד"ר דן יפה

סוג הקורס: מתקשב

היקף שעות: 2 ש"ש

מסטר: קיץ

שנת לימודים: תשפ"ג

אתר הקורס באינטרנט:

א. מטרת הקורס ותוצרי למידה (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הסטודנט ילמד מקורות הנצרות הקדומה בהתבסס על מחקר היסטורי, ספרותי ורעיוני. הוא יבין איך נוצרה הנצרות ואיך היא נפרדה מן היהדות. נצביע על ישו ושאלול הטרסי (פאולוס) כדי לקבל תמונה מגובשת של התהוותן הכתות היהודיות נוצריות. ננסה להבין את תחילת הנצרות ככת יהודית שיצאה באופן הדרגתי מן העולם היהודי של שתי המאות הראשונות. נסקור גם את התפיסה הנוצרית כלפי היהודים והיהדות בימי הביניים ועד הרפורמה.

ב. תוכן הקורס:

רציונל, נושאים:

הקורס יהיה בנוי על מקורות של הברית החדשה ומקורות אחרים. ננתח את המקורות האלה במטרה להבין את תפיסתם של מנהיגי הנוצרים כלפי היהודים עד ראשית עת החדשה.

מהלך השיעורים:

מטלות שעל התלמידים לבצע, פורומים, שימוש בכלים טכנולוגיים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	מבוא כללי על היהדות בסוף ימי הבית השני		
2	מקורות על ישו הנוצרי; קטעים ספרותיים והסטורים		
3	ישו והיהודים אחרים		
4	הפרשנות המקראית של ישו		
5	האם ישו שמר מצוות?		
6	משפטו של ישו		
7	מקורות על שאול הטרסי (פאולוס)		
8	שאול הטרסי והתורה		
9	תפיסת המשיחית של שאול הטרסי		
10	שאול הטרסי והמצוות		
11	ההפרדות בין היהודים לבין הנוצרים		
12	אבות הכנסייה והיהודים		
13	היהודים בימי הביניים בראי הנוצרים		
14	כנ"ל		
15	עלילות דם		
16	הוויכוחים התאולוגים בין יהודים ובין נוצרים		
17	הרפורמה של לותר והיהודים		

ג. דרישות קדם: אין

ד. תובות / דרישות / מטלות:

השתתפות בפורומים, מטלות, עבודה בסוף הקורס

ה. מרכיבי הציון הסופי:

100% ציון מספרי - עבודה בסוף הקורס

ו. ביבליוגרפיה:

חומר חובה לקריאה

ר. בן שלום, מול תרבות נוצרית. תודעה היסטורית ודימויי עבר בקרב יהודי ספרד ופרובנס בימי הביניים, ירושלים, 2006, עמ' 147-207.

ג'. כהן, כעיוור במראה. היהודי בתפיסה הנוצרית בימי הביניים, ירושלים, 2002, עמ' 69-92.

ד. פלוסר, "מוצא הנצרות מן היהדות", בתוך הנצרות הקדומה. שלוש המאות הראשונות. אסופת מאמרים, עריכה של ר. ניר, רעננה, 2008, עמ' 142-171.

חומר לקריאה מומלצת – קריאת העשרה

בין יהודים לנוצרים: יהודים ונוצרים במערב אירופה עד ראשית העת החדשה עריכה אורה לימור, אוניברסיטה הפתוחה, 1990, כרכים 1-4.

L. H. Schiffman, *Who was a Jew. Rabbinic and Halakhic Perspectives on the Jewish-Christian Schism*, Hoboken, 1985.

D. Jaffé, *Le judaïsme et l'avènement du christianisme. Orthodoxie et hétérodoxie dans la littérature talmudique Ier-IIe siècle*, Paris, 2005.

W. Horbury, *Jews and Christians in Contact and Controversy*, Edimburg, 1998.